ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 9
JANUAR – 2018

LE ENO JE POTREBNO

Dragi prijatelji!

Naj bo v novem letu nov in svež pozdrav vsem vam, stanovalcem kot tudi vašim oskrbnikom in prijateljem. Toplo in prijazno je v srcu, saj stopamo v novo leto skupaj z mamo Marijo.

1. januar – Z Njo, ki je Božja Mati, Mati Cerkve in dobra Mati vsakogar, ki se k njej obrača in jo zaupljivo prosi.
6. januar – Pred nami je v tem novem letu pot, ki je še ne poznamo, tudi sveti Trije Kralji so bili na neznani poti iskanja Jezusa. Naj nas vodi skozi vse leto Njegova svetloba, prepustimo se ji, kakor so se ji prepustili Trije Kralji.
7. januar – Jezus kot Božji Sin in Bog sprejme krst, čeprav mu tega ne bi bilo treba storiti zase. V svoji ljubezni do nas pa nam daje zgled ponižnosti in dokončne pripadnosti Očetu v vsem. Tudi mi smo s svetim krstom neizbrisno zapisani za dediče nebes in otroke Nebeškega Kraljestva. V hvaležnosti za krstno milost in v njeni moči prosimo Jezusa, da se naša človeška narava vsak dan bolj spreminja v Božjo ter prinaša novo življenje nam in svetu.
17. januar – Jezus se takoj po krstu odpravi v puščavo. Tako sledi času po Jezusovem krstu god svetega Antona, enega prvih puščavskih očetov duhovnega življenja. S svojim zgledom puščavniškega življenja v Egiptu je pritegnil mnogo posnemovalcev.
21. januar – sveta Neža ali Agnes je ime, ki ga razlagajo iz grške besede hagne »čista, nedolžna«, ali iz latinske besede agnus »jagnje«.

Najbolj znan pregovor pri nas je, da »sveta Neža kuram ritke odveže«, ker v tem času kokoši spet začnejo nesti jajca. Ponekod so na njen god v cerkvi darovali volno, vreme na njen god pa napoveduje letino (če je sončno, bo sadje črvivo). Dekleta so se ji včasih priporočala tudi za ženina.

Na god svete Neže v njeni cerkvi v Rimu vsako leto blagoslovijo dva jagenjčka, ki ju potem zakoljejo na veliki petek v spomin na velikonočno jagnje Jezusa Kristusa, iz njune volne pa stkejo palije za nadškofe.

»Pogledal sem in glej, na gori Sion je stalo Jagnje in z njim sto štiriinštirideset tisoč tistih, ki so nosili na čelu njegovo ime in ime njegovega Očeta ... in peli so novo pesem. Te pesmi pa se ni mogel naučiti nihče razen onih ... Ti so deviški. To so tisti, ki spremljajo Jagnje, kamor koli gre« (Raz 14,1-4).

24. januar – sveti Frančišek Saleški – škof in cerkveni učitelj. Zavetnik, katoliškega tiska, salezijank, pisateljev, krajev: Ženeve, Annecyja, Chamberyja. Njegov atribut je s trnjem ovito srce.

27. januarja – sveta Angela Meriči – je v Italiji leta 1535 ustanovila redovno družbo uršulink, bila vneta vzgojiteljica ženske mladine, posebno zapuščene, danes je duhovna Mati mnogih uršulink po svetu. Srčika duhovnosti sv. Angele Merici je zaročniški odnos s Kristusom. Kristus je za Angelo središče vsega njenega bitja.

Mesec januar bomo zaključili z nedeljo Svetega Pisma. Pripravlja ga Slovensko biblično gibanje že od leta 1990. Je dan v letu, ko se posebej ustavimo in zahvalimo Bogu za dar zapisane Božje besede. Ta dan je praznik Svetega Pisma. Spomnimo se bogate svetopisemske dediščine, ki jo imamo Slovenci in ki nam je danes lahko v veliko spodbudo in navdih. Na pobudo Svetopisemske družbe se praznovanju nedelje Svetega pisma začenjajo pridruževati tudi različne protestantske Cerkve.

sr Polona, uršulinka

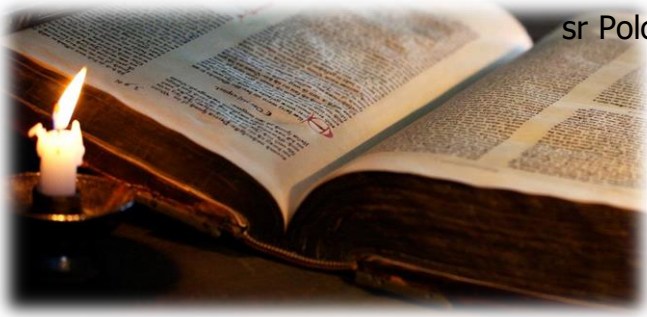

Vi ste luč sveta – sveti na Slovenskem

»BODITE SVETI, KER SEM JAZ SVET.« (1 Pt, 1,16); Bog vsakega človeka kliče k svetosti;

PAVLIN II. OGLEJSKI

God: 11. januar – umrl 802

Na ozemlju, kjer danes živimo Slovenci, so se naši predniki naselili po letu 568. Takrat so se od tod umaknili Langobardi, ki so ustanovili lastno državo v Italiji. Meja med Slovenci in Langobardi je tekla po robu Furlanske nižine. Slovenski mejaši na severu so bili Bavarci in meja z njimi je potekala nekako po slemenu Visokih Tur. Slovenci so imeli samostojno kneževino Karantanijo; njeno prebivalstvo je bilo pokristjanjeno pod drugim krščanskim knezom Borutom (ok. 751–769).

Južni predeli slovenskega ozemlja (Kras, Posočje, Posavje) so bili pokristjanjeni malo kasneje po letu 791, ko je Karel Veliki uničil obrsko državo v Podonavju. Tod so misijonarili blagi menihi iz Štivana pri Devinu. Misijonsko delo pa je organiziral in vodil oglejski patriarh sv. Pavlin II., zato mu po pravici gre naslov »apostol Slovencev«. Bil pa je tudi eden vodilnih škofov tedanje krščanske Evrope. Do leta 776, ko se je sholastik (izobraženec ali učenjak) Pavlin prvič sestal s Karlom Velikim, ne vemo o njem skoraj nič. Verjetno je izšel iz stare furlanske rodbine v Ogleju ali okolici ali morda celo v Čedadu. Starši so mu omogočili najvišjo izobrazbo.

Leta 776, ko je Karel Veliki zatrl upor langobardskih voditeljev v Furlaniji, je petdesetletni Pavlin od tega frankovskega vladarja dobil v dar veliko posestvo. Obenem ga je povabil na svoj dvor, v palatinsko šolo. Tam je vladar zbiral največje učenjake tedanje dobe, ki so

opravljali službo učiteljev, zaupal pa jim je tudi razne državniške naloge. Med svojim desetletnim bivanjem na dvoru je Pavlin poglobil svoje znanje, pridobil si je tudi nekaj državniških izkušenj. Leta 787 je bil izpraznjen patriarški sedež v Ogleju. Karel Veliki je papežu Leonu III. predlagal, naj na odgovorno mesto oglejskega patriarha imenuje Pavlina in papež je cesarjevo željo izpolnil.
Kot oglejski patriarh je Pavlin II. zaslovel po svoji izredni bogoslovni modrosti. Napisal je več del, v katerih je branil pravo vero, zlasti nauk o sveti Trojici in o Marijinem Božjem materinstvu. Pisal je tudi vzgojne spise. Spesnil je tudi več hvalnic, ki so jih prepevali pri bogoslužju. Znal je tudi živo in prepričevalno nastopati v javnosti. Leta 796 je sklical pokrajinski koncil v Čedadu, kjer je pokazal izredno organizacijsko sposobnost. Uvedel je vrsto predpisov, ki so se obdržali dolga stoletja.

Še pred tem zborovanjem pa je patriarh Pavlin obiskal kraje, kjer so bili naseljeni Slovenci. Sestal se je s prijateljem, salzburškim nadškofom Arnom, in drugimi misijonskimi sodelavci. Takrat sta se oba cerkvena kneza dogovorila, da bo meja med oglejskim in salzburškim misijonskim področjem reka Drava. Ta meja je bila uradno določena leta 811, držala pa je vse do leta 1786. Na sinodi v Čedadu je določil smernice za misijonsko delo med Slovenci, ki je bilo zelo uspešno. Življenje tega velikega moža se je izteklo 11. januarja leta 802. Prezgodaj, da bi videl sadove svojega načrta za krščansko vzgojo Slovencev južno od Karavank in na desnem bregu Drave.

Pripravila Marica

Zaposleni se vsako jutro pred službo zberemo v kapeli Doma in molimo hvalnice. Peter, ki hvalnice vodi, večkrat pred očenašem reče: »Zahvalimo se, da smo se prebudili v nov dan. Oče naš …« To jutro pa nas je pretresla novica, da je zjutraj umrl mož od sodelavke Jasmine. Molili smo za njegovo dušo, Jasmino in njunih pet otrok. V nas so se prebudila čustva sočutja in povezanosti z njuno družino. Težko smo zadrževali solze ...
Življenje je krhko, dragoceno, nepredvidljivo. Vsak dan je darilo, ne pravica. Morda se tega premalo zavedamo.
Molimo zanje.

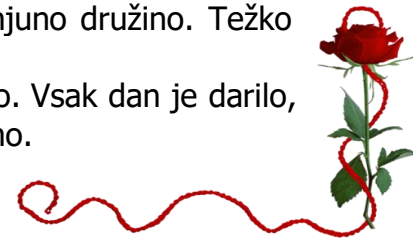

Leonida

LITERARNI KOTIČEK

Molitve nekoč

V literarni kotiček smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

Molitev

Oče, daj mi največji dar, najdragocenejše,
kar imaš, Jezusa!
Ko sem bolan, daj mi Jezusa,
kajti on je zdravje.
Ko sem žalosten, daj mi Jezusa,
kajti on je Veselje.
Ko se počutim slabotnega, daj mi Jezusa,
kajti on je prijatelj.
Ko se počutim obupanega, daj mi Jezusa,
kajti On je zmaga.
Ko se počutim v temi, daj mi Jezusa,
kajti On je luč.
Ko se počutim grešnega, daj mi Jezusa,
kajti On je Odrešenik.
Ko potrebujem kruha, daj mi Jezusa
kajti On je kruh življenja.
Ko potrebujem denar, daj mi Jezusa,
kajti On je neskončno Bogastvo.

Oče, na katerokoli mojo prošnjo v kakršnikoli potrebi
mi odgovori z eno samo besedo, s svojo večno besedo, Jezus!

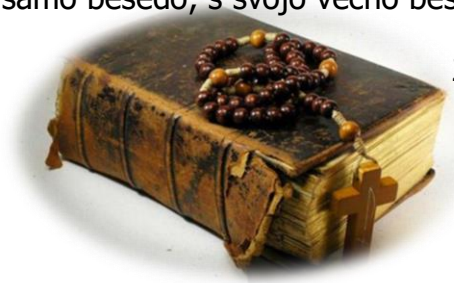

Zapisala Kati Malovrh

Modrost vroče čokolade

Skupina diplomantov z uspešno kariero se je dogovorila za srečanje.
Odločili so se, da bodo obiskali svojega že upokojenega profesorja, ki jih je med predavanji vedno navduševal z modrostjo.
Med obiskom je pogovor nanesel na težave v življenju zaradi stresa pri delu, neurejenih odnosih ter zaradi pomanjkanja prostega časa.
Profesor je ponudil gostom vročo čokolado ter odšel v kuhinjo.
Vrnil se je z veliko posodo čokolade ter z različnimi skodelicami.
Te so bile steklene, porcelanaste, kristalne, nekatere izmed njih so izgledale zelo dragoceno, druge pa ceneno.
Prosil jih je, da si vsak izmed njih izbere svojo skodelico.
Ko so napolnili skodelice s čokolado, je profesor, tako kot v študentskih časih, začel z razmišljanjem …
»Opazil sem, da ste si najprej vzeli lepe in dražje skodelice, na koncu pa so ostale samo še preproste in cenene.
To, da zase želite le najboljše, je vir vaših težav in stresa.
Skodelica, iz katere pijete, ničesar ne doda h kakovosti okusa čokolade.
Ta je le dražja in včasih skrije, kaj pijemo.
Vsak izmed nas si je zaželel le vročo čokolado. Niste hoteli skodelice … vendar ste si zavestno izbrali najboljšo.
In kaj kmalu boste začeli opazovati skodelico drugega.
Zdaj prijatelji razmislite o tem … življenje je kot vroča čokolada ...
Delo, denar in položaj v družbi pa so skodelice. Slednje so le orodje za podporo in obvladovanje življenja.
Skodelica ne določa vašega življenja, ga ne spreminja in ne vpliva na njegovo kakovost.
Z osredotočanjem le na skodelico ne bomo nikoli užili polnega okusa vroče čokolade, oziroma življenja.
Zapomnite si ... Bog nam pripravi le vročo čokolado in ne izbira skodelic.
Najsrečnejši ljudje nimajo najboljšega od vsega. Oni sami naredijo najboljše iz tega, kar imajo na razpolago!

Živite preprosto …
Ljubite velikodušno …
Mislite iskreno ...
Govorite prijazno ...
In zapomnite si, da najbogatejša oseba ni tista, ki ima največ, temveč tista, ki potrebuje najmanj.
Zato uživajmo v okusu vroče čokolade!

Kot morje

Zbudilo se je jutro
in misel je pomirila moje viharje.
Počutim se kot morje po nočni nevihti.
Ne zaletavam se več v skale
in pene besa se razpuščajo.
Mirno se zibljem
in čakam, da me obsije sonce.
Pripravljena sem nositi tovorne ladje
in otroci bodo razigrano čofotali na moji gladini.
Kakšen val jih oblije,
A lahko bomo prebili skupaj ta dan.

Tadeja Gnezda

SPOMINSKE DROBTINICE

Iz spominske knjige

Mariji Riji Tršar je leta 1940 napisal v spominsko knjigo gospod župnik – tudi pesnik – Valentin Remškar:

Modra beseda,
čistost srca,
to se dekletu najbolj poda.

Kodrasti laski,
nabarvana lička,
vedno ne dela,
zares krasotička!

Stara sem bila 6 let. Sedaj se pišem Marija – Rija Novak.

Iz šolskih klopi

»Lazarčki« so se pogovarjali, kako je bilo nekoč v šolskih klopeh. G. Jakob Logar je imel pri sebi tudi zvezek z računskimi šolskimi nalogami iz leta 1957 – 1958. In lahko verjamete, same petice so zapisane v zvezku. To je iz njegovega zvezka. Ali bi še znali izračunati?

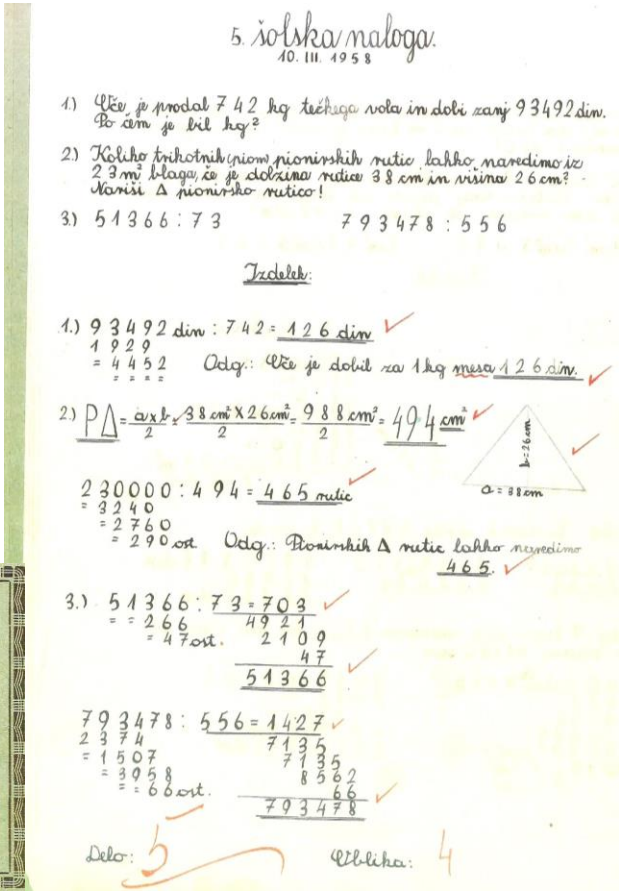

Moj nepozabni spomin na božič leta 1944

Bila sem v internaciji v taborišču Ravensbrück. Delati smo morali po 12 ur ali več. Če v »službi« nismo naredili norme, smo dobili kazen: pred delavnicami smo morale malo oblečene mirno stati v hudem vetru, dokler so nam določili. Če katera ni prenesla mraza, so jo odpeljali pred krematorij. Vedele smo, da jih ne bomo več videle. Neko jutro smo šle tolažit mlado Sonjo iz Ljubljane, študentko medicine. Bila je zelo slaba. Ni hotela hrane in vedno bolj je slabela. Gospa Manca iz Celja je skrbela za Slovenke. Lepo nas je tolažila: če ne bomo jedle, četudi nismo vedele, kaj jemo, ne bomo prišle domov. Tisti dan sem imela službo ponoči in sem se lepo poslovila od Sonje. Ko sem prišla zjutraj z dela v barako, so mi moje najbližje povedale, da je Sonja umrla. Do konca je

jokala in klicala mamo.
Na božični dan pa smo doživele veselo presenečenje. Gospa Slavničeva iz Ljubljane je poslala paket samo za Slovenke. Vsaka je dobila hlebček kruha, zelo koristnega in zdravega. Kaj je to pomenilo za nas, se ne da opisati! To je bilo upanje, da še niso pozabili na nas. Tako darilo se ni več ponovilo. A spomin je ostal. Danes ne morem verjeti, kakšen greh se dela s kruhom in jedili. Simon Gregorčič je v svojih poezijah zapisal:

Kdor kruha ubornega ne je,
ni skusil sirotenja,
kaj je trpljenje, on ne ve,
on ne pozna življenja.

Mama Francka
/iz glasila UTRINKI Doma Upokojencev Vrhnika, marec 2009, št. 27/

Zelena soba

Za nami je že nekaj mesecev življenja v Zeleni sobi, kar nam vsem skupaj olajša skupne trenutke, saj se že dobro poznamo. ☺ Točno vemo, kaj je komu všeč in kaj ne, kdaj je kdo utrujen, čemu se nasmejimo in kaj narediti, da smo vsi dobre volje. V novembru smo se še posebej dobro počutili ob novem jutranjem ritualu, ko so se naši otroci prelevili v vlogo dirigenta. Vsak dan smo imeli novega dirigenta, ki je svojim prijateljem razdelil inštrumente in izbral dve pesmi, na kateri je potem tudi dirigiral. Dirigent je stopil na svoj oder, v roke dobil dirigentsko palico in pripravil orkester, da je zaigral in zapel. Večina dirigentov je izbrala pesmi Mi se imamo radi in Lisička. Zelo sem se nasmejala, ko je mladi dirigent izrazil željo, da bi zapeli pesem Moja teta Estera. Pa smo jo! ☺ Zanimivo je bilo opazovati dirigente, kako so se vživeli v svojo vlogo – nekateri so z vso resnostjo in ponosom dirigirali, drugi so mahali z dirigentsko palico na vse strani, da bi ostali navzoči skoraj potrebovali čelade ☺, tretji so se za palico želeli skriti. A

vsi so svojo nalogo opravili odlično. Na koncu se je vsak dirigent priklonil, orkester pa mu je glasno zaploskal.

V novembru smo z otroki in starši izvedli popoldansko delavnico. Z Rahelo sva veliko razmišljali in iskali ideje, kaj bi skupaj počeli. Potem pa sva idejo dobili od otrok, saj so pokazali veliko zanimanje za plastelin. Uživali so v gnetenju, valjanju, oblikovanju … Tako smo se tudi na delavnici igrali s plastelinom. Starši in otroci so imeli na voljo različne predloge, ki so jih s plastelinom dopolnjevali. Otroci so na delavnici zapeli in zaplesali dve pesmi za starše ter z masažo spekli pico. Mmm, kako je bila dobra! ☺

V prazničnem mesecu smo odštevali dneve do božiča – do Jezusovega rojstnega dne. Vsak dan smo opravljali različne adventne naloge, ob adventnem venčku molili sveti angel in se pogovarjali o sveti družini. Neverjetno je, kako znajo biti otroci pozorni. Ko smo postavljali jaslice in smo v hlevček postavili Jezusa, sem povedala, da Jezus spi. Otroci so nato sami od sebe opominjali drug drugega in tudi naju z Rahelo, da moramo biti tiho, da bo Jezušček lahko spal. Večkrat smo brali božično zgodbo, ki govori o tem, da je zvezda Repatica kazala pot pastirjem. Otroci so ime zvezde ves čas ponavljali, a večina jo je poimenovala zvezda LEPOTICA, kar pa je v bistvu tudi bila.

Pripravljali smo se tudi na naš nastop na božičnici. Maček Muri je postal naša stalnica pri jutranji telovadbi, pred kosilom, po počitku … Kadar je bila možnost, smo ga zaplesali. ☺ Dan po božičnici pa smo si dali duška. Zatemnili smo sobo, prižgali pisane lučke, vklopili radio in ples se je začel! Poleg otroških pesmi smo ta dan naredili izjemo in predvajali tudi pop pesmi. Ples je bil prava sprostitev za vse!

Vzgojiteljica Estera Stojko

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- BETANIJA: sreda ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- EMAVS: torek ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- MARIJA: četrtek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

TEDENSKE AKTIVNOSTI

- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 9.10: telovadba v Domu Lazar;
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v V. nadstropju Doma Lazar;
- TOREK ob 9. 45: vaje za spomin v Domu Marija;
- ČETRTEK ob 9. uri: kreativna delavnica v pritličju Doma Marta;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

MESEČNE AKTIVNOSTI

- SOBOTA, 6. 1. 2018, ob 10. uri: sv. maša v cerkvi: Sveti trije kralji;
- ČETRTEK, 11. 1. 2018, ob 13. uri: Silvine sladke dobrote;
- SREDA, 17. 1. 2018, ob 9. uri: obisk otrok in skupne delavnice;
- SREDA, 17. 1. 2018, ob 10. uri: čarodej SAM SEBASTIAN;
- ČETRTEK, 18. 1. 2018, ob 9.30: knjižničarka na obisku;
- ČETRTEK, 18. 1. 2018, ob 19. uri: predavanje za odrasle v JD (Boštjan Hari);
- ČETRTEK, 25. 1. 2018, ob 14. uri: praznovanje rojstnih dni;
- PONEDELJEK, 29. 1. 2018, ob 18. uri: sv. maša za vse pokojne v preteklem letu v župnijski cerkvi ;
- SREDA, 31. 1. 2018, ob 9. 30: kino v Jožefovi dvorani;

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.
Ps 73,28

Jakša Jožefa

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

RAZVEDRILO

Iz šolske naloge Jakoba Logar, 12. 10. 1957:

☺ Zapiši z rimskimi številkami:

36 = _____, 68 = _____, 108 = _____,

127 = _____, 617 = _____, 1957 = _____

☺ Zapiši z arabskimi številkami:

XXIX = _____, CXLIV = _____, CCXCIX = _____, CMXCIX = _____

☺ V družini je troje otrok. Jože je star 8 let. Vinko je 7 let starejši od Jožeta. Olga pa je 3 leta mlajša od Vinkota. Mati pa je 24 let starejša od vseh. Koliko je stara?

_____

☺ Spremeni v kg:

8q 6kg = _____ kg; 5t 2q = _____ kg;

12t 36kg = _____ kg; 16q 5kg = _____ kg

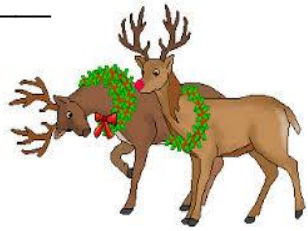

SMEJALNICA

Dekle s fotoaparatom v roki stoji pred opičjo kletko v živalskem vrtu. Mimo pride mladenič in dekle ga ogovori: »Oprosti.« »Zakaj pa?« se začudi fant. »Za skupno fotografijo,« odvrne dekle.

»Od kod pa ta modrica na tvojem čelu?« Jaka vpraša Matejo. »Žena me je z valjarjem po glavi, ker sem se pozno vrnil iz gostilne!« odgovori Matej. »Ali si možak ali ne? Pokaži ji končno svoje zobe!« Ko se naslednjič srečata, ga Jaka vpraša: »Si ji končno pokazal zobe?« »Sem,« odvrne Matej. »In?« je radoveden Jaka. Matej: »Saj vidiš, nimam jih več!«

Zbrala M. Č.

Izdaja Dom Marije in Marte Logatec. Ureja Leonida Župančič.